

OBRÁZKY Z ŘÍMA I.

Neděle, 14. června 2015

„Mille viae ducunt hominem per saecula Romana“ praví známé pořekadlo. A je pravdivé. Dva roky jsme si s mámou plánovaly cestu po Toskánsku, abychom letos začátkem května dorazily do Říma. Odjezd byl mírně dramatický, neb na pražském letišti nás uvítala cedule „odlet zrušen“. Přechází den na letišti Fiumicino totiž trošku hořel.

V jaký restauraci teda, nebyla by lehla letištní budova popelem, o čem jsme neměly ani tušit, se dívala v noci na odlety, tak tam náhle let je normálně visel. Jak se později ukázalo, naše babička, náruživá televizní diva, naopak byla o pořadu informována velmi přesně, ale nechtěla nás přejít :-)

Nejbližší volný let o 24 hodin později? Takže telefonát do Itálie, jestli nevadí, že dorazíme až další den (pan domácí uměl anglicky asi jako já italsky, takže rozhovor probíhal ve stylu „nou, flajt, tumorou, oukej“), přebukovat letenky a s kuframa zas zpátky domů. Druhý pokus o odlet byl již úspěšný, a tak jsme večer našastná usínaly ve stínu katedrály Panny Marie Sněžné. DEN 1. Slunné italské ráno, pouliční hluk a záhroživo nás poměrně brzo vyhnaly z pelechu. Prohlídku Říma jsme zahájily návštěvou Kolosea a přilehlých antických ruin. Jednak byly nejbližší a druhak, i když jsme měly předsvezetí odjet na cesty s podílným, nezadařilo se. Tahle atrakce zabere celý den, takže pro dnešek jsme tím pádem vystarano a večer se pak už další program vymyslí.

Komu se nechce trčet v obligátní frontě k pokladně, má se o 10

dále zakoupit vstupenku u vchodu na Palatin, kde řádná fronta není a ke Koloseu se vrátit. Užinily jsme tak i my.

Koloseum Amfiteátr císařovny Flavia v dolíku mezi římskými pahorky – Palatinem, Esquilinem a Celium – se začal stavět v r. 72 za císařovny Vespasiány na místě bývalého Neronova umělého jezera. Římská doba byla věc tak trochu megalomanská a některé její epochy byly ješitnější o něco megalomanšitější. Takže za vlády Nerona bylo celé okolí zastavěno jedním obrovským palácem (většinou toho jezera). Nové stavební parcely se pak získávaly poměrně častými požáry.

Eliptická stavba má průměr 188 m v podélné a 156 m v příčné ose celkové výšce téměř 50 m a když ho obejdete kolem dokola, budete mít v nohách víc jak půl kilometru. Vpravo kolosální :-).

Do dnešního dne se z vodní stavby dochovaly asi 2/3. Obklady z bílého mramoru byly rozebrány v průběhu staletí (hlavně kvůli církevní slávě) a o jejich existenci dnes svědčí jen díry ve zdivu, které

nich zbyly, díky čemuž Koloseum vypadá jak po útoku říjeného ostrova. Palatin a Forum Romana

prohlídce Kolosea jsme zaměřily na Palatin, takový římský říp, kde Romulus položil základní kámen města a státu. Já

– staletí, stal se pahorek vyhledávaným bydlištěm římské smetánky. Tam, kde se Palatin z

svažovat k Foru Romanu, stojí Titův oblouk a na něm je vyobrazeno moje „must see“ dnešního dne

– vítězí římané odňejí poslední z židovských posvátných předmětů, menoru, ze zničeného Druhé

chrámu.

Základy Fora Romana, vodní neúrodného a nezdravého údolí mezi Palatinem a Kapitolem, položil etruský král

Tarquinius Priscus tím, že vybudoval pramatku světové kanalizace - Cloacu Maximu. Na místě bažin pak vyrostlo centrum

obchodu, státní správy, soudnictví, náboženství, bankovníctví, politiky, Hyde park, volební síň, paradeplatz,

pohřebiště i vzášení. Zdá se, že nic nového pod sluncem, které problémy dnešního

táhnou již od starověku. V Kurii, shromaždišti senátu, je například vystaven reliéf, který zobrazuje promíjení

občanů a seznamy dlužníků jsou za přítomnosti císařovny spalovány. Centrální svatyně Fora byl chrám bohyně

kruhová stavba o průměru 15 m, vchod situovaný na východ symbolizoval spojení Vestiny ohně a Slunce jako zdroje

života. Uprostřed konické stěhy byl otvor pro odvádění kouřů. V chrámu totiž hořel posvátný oheň, symbol

Říma. Když na římský Nový rok si její římané přinesly do svých domů uklizených a vyčištěných

římáků, nic nového pod sluncem :-)

Oheň opatrovaly nejprve královny dcery, později byl tento úkol přenesen na sestry. Vestálky, d

z předních patricijských rodin, vstupovaly do kultovních služeb v desetiletích a deseti letech, v každé službě

30 let a byly zavázány k cudnosti. Poručení slibu mělo za následek smrt. Na oplátku měly významná privilegia,

nepodléhaly nadále otcovskému dohledu, disponovaly značnými finančními prostředky a používaly velké vlivnosti. Kromě

ohně stály i Vestálky další posvátnosti, jako například sochu Minervy, kterou přivezl Aeneas z Troje.

sluníčko nenápadně přepalovalo a začala jsem tušit, že jsem udělala vážnou chybu, když jsem se ráno

nenamázala. Zatímco Palatin je příjemně stinný, zarostlý borovicemi, do údolí Fora Romana to pak úplně

Teda je, ale jen skrz jednosměrné turnikety. Kapitol Z Fora Romana jsme se pak vyšplhaly

chvilí až do stínu do kostela Panny Marie na oltářních nebes - S. Maria in Aracoeli. Stojí na místě, na kterém

Sybila z Tibutinu prorokovala císaři Augustovi Kristův příchod. To bych ješitně skousla, ale že ji císař nedal

shodit ze skály, ale právě na onom místě nechal postavit Oltářních nebes, to se mi zdá přece jen už trochu divoké :-)

V kostele je pohřbena sv. Helena, matka Konstantina Velikého. Ve stěděvě se pak bazilika stala politicko-

náboženským centrem. Jednal zde parlament a konaly se městské svátky. V kapli vedle sakristie je k vidění zázrak

Jezulátko z Aracoeli, kterému děti z celého světa přinesly své přání. 60 cm vysoká soška je vyřezaná

z olivovníku z Getsemanské zahrady. Teda byla, vystavená je jen kopie, originál byl ukraden v r. 1994. Kostel patří

františkánům. V kostele se zrovna schylovalo ke svatbě. Akorát jedna malá družička odmítala rozhazovat

květiny, hystericky se sápla po mamince a věc svatbu bojkotovala. Dvacet svatebčanů ji přehodiny přemlouvalo,

zatímco nevěsta se pekla na sluníčku předsedem kostelem. Nakonec se družička uvolila rozhazovat květiny v doprovodu

maminky, nevěsta se mohla vdát, zazvonil zvonec a pohádka byl šťastný konec. Kapitol, nejslavnější

ze sedmi římských pahorků, má dva vršky. Na jednom z nich stával chrám Junony napomínající. Juno Moneta

platila za ochránkyni zásob a v jejím chrámu byla vodní římská mincovna, od jejího jména se odvozuje název pro

peníze v evropských jazycích. (Dnes zde stojí kostel S. Maria in Aracoeli.) Na protějším vršku pak býval

chrám Jupitera Kapitolského.

Ústřední jezdecká socha Marka Auerelia z 2. století, která sem byla přemístěna z Lateránu, jako jediná přežila úhony vlnu ničení pohanských památek, protože se obrazoborci domnívali, že na koni sedí křesťan-friendly císař Konstantin. Pověst praví, že až ze sochy zmizí všechno zlato, nastane soudný den. (Na náměstí dnes stojí replika, originál je uchovávan v Novém paláci - Palazzo Nuovo tamtéž). No, a touto poslední atrakcí jsme zakončili dnešní putování. Kapitolská muzea jsme si nechaly na někdy přetřeno, ale už na nedořeno. A Mamertinský štál a Tarpejskou skálu jsem taky nevidla... (continua) Falena Romana